

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 222 (19.598) • 1986 йил 1 октябрь, чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

ДОЛЗАРБ ДАМЛАР ДАЪВАТИ

Йиғим-терминнинг дастлабки ойн таърифи шунинг кўрсатмоқдаки, ўз ишнинг қайта қураётган, интенсив технологиянинг жорий этиётган, жадаллаштириш йўлидан ишчи бораётган областлар, районлар, ҳўжаликлар юксак иш унумига эришмоқдалар. Ўзбекистон, Ленинград, Киров, Бағдод, Бувайда, Ёнжудовон, Бобкент, Гурлан, Фрунзе, Термиз районлари ва бошқа кўпгина илгор ҳўжаликлар пахтакорлари терим суратида сурат қўшиб, зарбдорчасига, стахановчасига меҳнат қилмоқдалар.

Афсуски, умуман республикамиз бўйича йиғим-терим сурати етарли эмас. Ҳолбуки, ҳозир пахтазордаги куч-ғайратни икки-уч ҳисса ошириш пайти келди. Термизда андиқона сўзлашқилка йўл қўйиб — деҳқон йил бўйи реза-реза пешона тери эвазига етиштирган ҳосилини бой бериб қўйиш демакдир.

План ва социалистик мажбуриятларини беравқ бажариш учун ҳамма жойда эйр кўнатиш ва ишчиллик, матонат ва маҳорат кўрсатиш, таҳсил ва ишчи ресурсларидан самарали фойдаланиш лозим. Иттифоқий мустақиллаш, уюшқоқликни таъминлаш, жадал иш маромини йўлга қўйиш жойлардаги партия, совет, касба-сўз ва комсомол ташкилотлари, РАПО ҳамда ҳўжалик органлари олдида турган долзарб вазифадир.

«Йиғим» план ва меҳнат иттифоқи, уюшқоқлик, тартиб бўлма-са, самарали экономика ҳам бўлмайди, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасида. — Меҳнат мароми бузилган тақдирда нақадар кўп зарар қўрилишини, план топшириқлари ва маҳсулот етказиб бериш шартномалари барбод бўлиши, моддий-техника таъминотидаги камчиликлар, айрим ҳодимларнинг ношудлиги нималарга олиб келишини кўпларингиз ўз тажрибанингиздан биласизлар.

Безни коллективларда иш вақтидан қандай фойдаланилаётганига бир назар ташланг. Прогуллар, бекор туришлар, беҳуда танлашулар оқибатда қанчадан-қанча иш вақти зое кетмоқда.

Ҳақ гап. Республикамиз Давлат агрономия комитетига шу кўнларда келатган таъминот ситиллар ҳам бундан далолат бермоқда. Жойларда пахта йиғим-терим конвейерига турли хил ўнмиллар, бекор туриб қолышлар, таъминотда камчиликлар, сурат ва сифат устидан назоратини бўшаштириб юборилиш, ҳудуд-беҳуда сабабларини рўқаб қилиш каби ҳоллар тақдорлиб турибди. Қашқадарь, Жиззах, Самарқанд областларининг айрим районлари ва ҳўжаликларида ишчи кучларини теримга тўла сарфлар этилибди. Далада ишлаётган кўнларнинг иш унуми кўнчалар эмас. Масалан, шу уч областда ҳозир ҳар бир теримчининг ўртача кўнлик иш унуми 33—48 килограммдан ошмайди. Қашқадарь областада график бўйича белгиланган 175 минг ишчидан 89 минг атрофида теримчи ишламоқда, ҳолос. Жиззах областада белгиланган 26 минг, Самарқанд областада 10 минг ишчи дала ишларидан четда турибди.

Республикамиз ҳўжаликларида уруғлик пахта йиғим-терим ҳам қўнқирсиз бормоқда. Тошкент, Сирдарь областларининг баъзи ҳўжаликларида ҳали яхши етилмаган, намлик даражаси 9—9,5 процентгача етётган хом ашё терилиш ҳоллари кузатишмоқда. Кўп жойларда уруғлик пахтани теримга таърибасиз кишилар қўйилган. Навоий областининг 4 та пахтачилик районини ҳўжаликларида сентябрь ойининг сўнги учинчи кўн кўнлидаги ҳам гўзани суғориш ишлари давом этганини қандай баҳолаш керак! Пировадидда, областада терим сурати кўнчаларлиги. Йиғим-теримда қатнашмиш керак бўлган 36 минг кишининг қарийб 16 минг нафарини ҳали ишга малл етилмаган. Партия, совет органлари, районлар ва ҳўжаликларининг раҳбарлари, РАПО мутахассислари зудлик билан терим сурати ва сифатини устидан назоратини кўнчалар, ҳар қандай хотирнамликка дарҳол чек қўйиш тадбирларини кўнчалар лозим.

Съездлар йили терим мавсуми шавкатли дала гвардиячилари — кишлоқ меҳнаткорларидан юксак масъулият ва уюшқоқлик, ҳосилини нест-нобуд қилмай, янги давлат стандарт талабларига мувофиқ тез ва соз териб олишни текозо этмоқда. Бунга эътибор қилганлар икки сменада ишлатиш, бутун терим техникаси комплексида унумли фойдаланиш йўли билангина эришиш ва айни шу йўл билангина терим сурати ҳамда сифатини кўнчаларлиги мўнжиди. Шунинг учун ҳам меҳнаткорлар пахта етиштиришда етказиб, ҳал қилувчи куч эканлигини унутмасликлар, об-ҳаво мақом бераётган оқик кўнларнинг ҳар дақиқасидан барақали фойдаланишлари лозим.

Машина терим Қорақалпоғистон АССР, Фарғона, Хоразм, Сурхондарь, Тошкент областларининг йилор ҳўжаликларида яхши йўлга қўйилган бир пайтда Самарқанд, Андиқон, Навоий областлари, колхоз ва совхозларда суст олиб боришмоқда. Чўнончи, Навоий областада дефляцияли ишлари бирмунча судралиб қолди. Бу ерда мажбур 250 та пургаич аппаратининг 100 таси ишлатилмади. Андиқон, улар вақтида сошлаб қўйилмаганди. Навоий районидида Охунбобоев номли, «Қизил Ўзбекистон» колхозларида 20-25 тавдан терим машинасининг 12-17 тасигина мавсумга шайланди, ҳолос. Шу боиски, областада машина терим эндиғина 1 процентдан ошди. Энг ачинарли жойи, бу районларда ҳозир ҳатто меҳнаткорлар пахтани етказиб, қўнда териб юрибди.

Ҳозир етиштирилган ҳосилининг 78 проценти далада — териб олинишга махтал бўлиб ётибди. Қолверса, йиғим-терим сурати утган йилга нисбатан анча паст. Ҳарорат эса гоҳ кўнчалар, гоҳ тушиб турибди. Ёмгирли кўнлар бошланди. Эртагиндин совуқ тушиши мўнжиди. Шу боис, оқик келган ҳар кўн ва ҳар соатдан унумли фойдаланиш, ҳосилини гоёт қисқа фурсатларда йиғиштириб олиш — энг мўнжиди, энг масъулиятли вазифа, граждонлик бурчимиздир.

Бу соҳада идеология ишнинг таъсирчан форма ва методларини сафарбар этиш, далада ишловчи барча кишиларга эътиборли ва меҳрибон бўлиш, зарбдор меҳнат намуналарини кўрсатиш, уларга энг қулай шарт-шароитларни яратиб бериш, илгорларини маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг барча шакллари омиқкорлик билан қўшиб олиб бориш алоҳида аҳамият касб этади. Пахта йиғим-теримда долзарб кўнлар келди. Ҳозир юрғида ўт, билгилда куч-қувват бор ҳар бир кишининг ўзи — 5 миллион 730 минг тонналик пахта хирмонин учун кураш кетётган қайноқ далада!

М. С. Горбачев ва Р. Рейганнинг бўлажак учрашуви тўғрисида

Эришилган ахдлашувга мувофиқ КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев ва АҚШ Президенти Р. Рейган 1986 йил 11—12 октябрь кўнлари Рейкьявик шаҳрида (Исландия) учрашди. М. С. Горбачев учрашув тўғрисида тақлиф этди ва бунин Р. Рейган қабул қилди. Учрашув М. С.

Горбачевнинг АҚШга қиладиган визитига таъйирилик доирасида ўтказилди. Томонлар 1985 йил ноябрида Женевда ана шу визит тўғрисида келишиб олган эдилар. СССР ва АҚШ учрашувини Рейкьявикда ўтказиш имкониятини беришга таъйири эканлиги учун Исландия ҳукуматидан миннатдордирлар.

Рауль Рикердо Альфонсини шу йил октябрь ойининг ўрталарида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

Аргентина Республикасининг Президенти РАУЛЬ РИКАРДО АЛЬФОНСИННИ СССРГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ Тўғрисида СССР Олий Совети Президенти ва Совет ҳукуматининг тақлифига биноан Аргентина Республикасининг Президенти

ҲОСИЛ 86

ПАХТА ТЕРИМИ— КАТТА ИМТИҲОН

матбуот маркази

хабар қилади

ЗАҒАР САТРАЛРИ

Ғижудов районидида 11-қўнқ совхозининг СССР Давлат мунофоти лауреати Аҳмад Сафаров ва Асод Сафаровлар бошлиқ бригадалар аъзолари пахта таъйириш пани мўдда-тидан илгари бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Бу коллективларда давлатга тегишли равишда яна 150—110 тоннадан «оқ олтин» топшириш мўнжалланмоқда.

Шофиркон районидида «Ленин» бригадаси «Ленин» номли, Ғижудов

районидида Ленин номли ва «Ленин» бригадаси «Ленин» номли, Бобкент районидида «Зарафшон» ва Калинин номли колхозларда уруғлик пахта таъйириш топшириғи адо этилди. Областада ҳозиргача таъйириланган уруғлик пахта 36 минг тоннадан ошиб кетди.

«Оқ олтин»

хирмонига

Республика областларида пахта таъйиришнинг бориши тўғрисида шу йил 30 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда таъйириланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	3,39	42,91	3,25	20,85
Бухоро	1,83	34,03	0,67	3,88
ҚАССР	1,92	29,40	1,45	18,57
Хоразм	2,41	29,20	1,55	12,56
Сурхондарь	2,50	23,29	3,38	15,48
Тошкент	4,36	22,41	5,42	20,49
Наманган	2,65	22,22	2,34	10,53
Андиқон	1,67	16,06	1,10	4,56
Қашқадарь	1,20	15,98	1,19	7,90
Самарқанд	1,69	15,61	1,08	3,36
Навоий	1,13	14,52	0,25	1,12
Жиззах	2,11	12,94	2,28	12,28
Сирдарь	2,79	9,81	3,50	10,10

Республика бўйича: 2,30 22,72 2,22 11,21

Шу жумладан илгичка тоғали пахта:

Наманган	2,38	39,96	—	—
Сурхондарь	3,74	34,94	5,71	23,26
Бухоро	1,55	30,27	—	—
Навоий	2,34	27,84	—	—
Қашқадарь	0,73	7,46	0,48	2,03

Республика бўйича: 2,66 26,22 3,67 15,01

СУВОРИЙЛАР ҲИССАСИ

Гурлан районидида «Права» колхозининг Фарход Екубов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил ҳар гектар ер ҳосилдорлигини 37 центнерга етказишга ахд қилишган. Ҳозир бригадасида йиғим-терим аниқ график асосида олиб боришмоқда, терим техникаси унумли ишлатилляпти. Моҳир дала гвардиячиларидан Амин Тўраев ва Иброҳим Маткаримовларнинг ҳар бири ўз агрегатлари букиридан бир кунда 10 тоннага етказиб пахта тўкишга эришдилар.

Кейгали районидида «Халқ оёда» совхозида машина терим яхши таъминот этилган. Далада ишлатилляпти 55 та «Зантор» кемадан берида кунга 300—350 тонна пахта териб олиняпти. Азимбой Болмасов, Тўлабой Дўздобайевлар, Тўлабой Холмуродов каби суворийлар ўз агрегатлари букиридан кунга 13—14 тоннадан «оқ олтин» бўшатилляпти.

Яқунловчи ялли мажлисда съезд белгиланган олган программасини бажарганлиги айтилди. Фундаментал фанининг шу соҳасидида етказиб мутахассис олимларнинг мана шу учрашувида қўйилган вазифалар тўла-тўлиқ ҳал этилди. Қилинган докладлар ва бе-

аъзолари бу йил икки план миқдорига пахта таъйириш мажбуриятини олдилар.

Бағдод районидида «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Яхшибой Аҳмадуллоев бошлиқ бригадасидан илгич план адо этилганлиги ҳақида хушхабар олинди. Миришкорлар давлатга 188 тонна дурдона топширдилар. Шунинг тўртдан бир қисми машиналар ердаида териб олинди.

Чортоқ районидида «Чортоқ» совхозини пахтакорларига йиллик панини бажаришлари учун 20 кун юқос қилиди. Қабул пунктларига 310 тонна «оқ олтин» етказиб берган заршунослар мавсум охирига қадар яна 250 тонна пахта таъйириш қўлашмоқда.

Илгич районидида Узоқов номли совхозининг Ботирали Мамадиев, Меҳнатобод районидида Давроний номли совхозининг Пардобой Этамбердиев етказиб қилаётган бригадалари аъзолари пахта таъйириш панини бажардилар.

«Ленинград» совхозининг Узул Умаров бошлиқ бригадаси пахтакорлари Бекобод районидида биринчи бўлиб, йиллик план бажаришганиги ҳақидаги рапортга имзо чекидилар. Мажбур кўнқ ерларнинг ҳар гектаридан 20 центнердан «оқ олтин» териб олинди. Пахтакорлар мавсум охиригача яна 90 тонна пахта таъйириш мажбуриятини олдилар.

ЧЕВАРЛАР КОНКУРСИ

Қорақўл районидида «Искра» колхозида энг яхши теримчи номини олиш учун чеварлар конкурси бўлиб ўтди. Унда 11 та пахтачилик бригадасининг вакиллари фаол қатнашдилар. Шу кун 324 килограмм пахта теришга эришган Бодом Ҳужахонова — голиб, деб топилди. 320 килограмм пахта терган Рисолат Тўраева — иккинчи, 313 килограмм пахта хирмонин уйган Рўзибобой Тўраева — учинчи ўринни етказдилар.

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ЙЎЛЛАРИДА

Узбекистон пойтахтида бўлиб ўтган меҳнаткорларнинг VI Бутуниттифоқ съезди катнашчилар назарий ва амалий меҳнаткаш таъдиқотларни иттифоқий, фантехника тараққийнинг бош йўналишларига да жаллаштириш негиз бўлиш билмининг шу фундамента соҳасидида илмий ечимлар самарадорлигини ошириш программасини белгилан олдилар. 30 сентябрда съезд ўз ишмини тугатди.

Бу нуфузли анжуманда барча қардош республикалардан, мамлакатнинг етказиб илмий марказларидан уч мингга яқин олим қатнашди. Съезд иши 29 кичик секцияларни бирлаштирган тўртта секцияда ўтди. Умумий ва амалий меҳнаткашнинг мўнжиди ҳақидаги, технология амалий вазифаларини ҳал этишда меҳнаткаш қонунларидан илгич фойдаланишга бағишланган бир ярим мингтадан кўп озаски докладлар ва стенод докладлари кўриб чиқилди.

Яқунловчи ялли мажлисда съезд белгиланган олган программасини бажарганлиги айтилди. Фундаментал фанининг шу соҳасидида етказиб мутахассис олимларнинг мана шу учрашувида қўйилган вазифалар тўла-тўлиқ ҳал этилди. Қилинган докладлар ва бе-

да қурилган ва таъмир этилган собик Абул Қосим мадрасаси биносидида ташкил этилди. Пропаганда уйининг очилиш маросимидида сузлаганлар бу мавзусида тарихий ва маданий ёдгорликларини саклаш ҳалқ ижодиёти энг яхши намуналарини ривожлантириш боридаги ҳақида хикоя қилувчи виставалар ташкил этилган.

Иккинчи каватда Тошкент, республикадаги барча областларнинг тарихий ёдгорликлари ҳақида хикоя қилувчи виставалар ташкил этилган. Бу ерда келувчилар бинонинг биринчи каватидида ёғоч ва ганч ўймакорлиги ва сиркор

Эртага Тошкентда Осиё ва Тинч океани ҳавзаси мамлакатлари хотин-қизлар ташкилотларининг регионал семинари очилади.

Хуш келибсиз, диёримизга, тинчлик-севар опа-сингиллар!

БАРЧА ОНАЛАР ТИНЧЛИК ИСТАЙДИ

САМАРҚАНД, 30 сентябрь. [ЎЗАТ]. Осиё ва Тинч океани ҳавзаси мамлакатлари хотин-қизлар ташкилотининг 2 октябрь кунин Тошкентда ўз ишнинг бошлайдиган регионал семинарига келган Афғонистон делегацияси Самарқандда бўлди. Делегация ўрта аср меъморчилиги ёдгорликлари билан тақлишди, Бутуниттифоқ қорақўлчилик илмий-таъдиқот институтига борди.

Ҳозир Афғонистон хотин-қизлари учун тинчликдан кўра мўнжиди нарсаси йўқ, — деди ЎЗАТ муҳбирига Қобул номли комбинатининг ишчиси Бибишарин. — Биз ишлатилляпти, фарзандларимизни воғта етказилляпти, хатсавод чикерилляпти. Айни вақтда душманлар билан жанг қилаётган эрларимиз, аёка-укаларимиз, ўғилларимиздан жудо бўлмоқдамиз. Масалан мен эрим билан жудо бўлиб, тўрт болам билан қолдим. Аммо кўпгина афғон хотин-қизлари каби революция қўрбониси бўлмаслигини биламан. Зотан биз халқимизнинг порлоқ келажати учун курашни мардондор давом эттирмоқдамиз. Совет Иттифоқининг қардошларча бераз ёрдами кўнчилига куч қўшмоқда.

Апрель революцияси халқ бахт-саодати учун фаол курашга кўнчилига хотин-қизларини олдинги маррага чикариб қўйди, — деди Афғонистон делегациясининг раҳбари, Умуамористон хотин-қизлар уюшмасининг аъзоси, АХДП Марказий Комитетининг аъзоси Жамила Палашо. —

АХДП ва Афғонистон ҳукумати эрлари душманларга қарши жангларда ҳалок бўлган аёлларга ҳар томонлама ёрдам бермоқдалар. Улар иш билан таъминланиб, уй-жой шартнолари яхшилланмоқда. Бироқ ҳали Афғонистон хотин-қизларини фаол ижтимоий ва ишбил чикариш ҳақида жалб этиш йўлида кўпгина ҳал этилмаган муаммолар бор. Менинг ватанимга қарши баъзи давлатлар ҳамон давом этираётган эълон қилинмаган уруш асосий тўсиқ бўлиб қолмоқда.

Биз Совет Иттифоқига ва жумладан, Ўзбекистонга умид билан назар ташлаймиз. Бу республикада социалистик революция давомидида хотин-қизлар эрларин билан баб-баравар ҳуқуқини қўлга киртидилар. Биз масъулиятли партия ва давлат лавозимларини етказиб турган, халқ ҳўжаликининг барча соҳаларида ишлатилган хотин-қизлар билан тақлишдик. Хотин-қизларини озолиқка чикарадиган йўл тинчлик ва социализм эканлигида Ўзбекистон мисолида яна бир бор ишонч ҳосил қилмоқдамиз.

АНДИҚОН, 30 сентябрь. [ЎЗАТ]. Осиё ва Тинч океани ҳавзаси мамлакатлари Тошкентда ўтказилляпти регионал семинари катнашчиларидан бир группаси Андиқон областага келди.

Меҳмонлар Ленин районидида «Социализм» колхозидида бўлдилар. Улар колхозчиларнинг турмуши, меҳнат фаолияти билан тақлишдилар.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Халқаро атом энергияси агентлиги бош конференциясининг Венада ўз ишнинг тугаллаган махсус сессияси якуналари Совет Иттифоқидида кўнқ мамнуният тўғриси билан кўнқ олинди. Ядро энергетикасининг хавфсизлиги проблемалари ҳамжиҳатлик ва масъулият вазиятида кўнқ чикилди.

Ядро авариялари содир бўлган тақдирда хабар қилиш тўғрисида ва ёрдам бериш ҳақида конвенциялар шу қадар қисқа муддатларда коллектив куч-ғайратлар билан ишлаб чикрилганлиги, МАГАТЭ Бош конференцияси уларни маъқуллаганлиги ва жуда кўп давлатлар уларни имзолаганлиги ҳақидаги замоннинг ақтуал проблемаларини биргаликда ва самарали ҳал этишнинг аққол намунасикиди.

Совет Иттифоқи ядро

энергетикаси хавфсизлиги халқаро режимини вужудга келтириш йўлида янада олға силинишни тақлиф этаётганида айни шу фикрга асосланмоқда. Бу хусусида Совет Иттифоқининг давлатлар ҳамдўстлиги муҳокама-сига тақдим этган программаси моҳияти шундан иборатки, атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш одамларнинг ҳаёти ва соғлиғи учун оғир оқибатларга олиб бориши мўнжиди бўлган ҳали ва тасодифлардан қўнқиланган лозим.

Венада тузилган конвенциялар ва Стокгольм ахдиномалари тўғрисидаги ма-салалари юзасидан бирон-бир битим тузиб бўлмайди, деб кўп жойларда тарқатилляпти фикрларни чиканка чикарди.

Венада давлатлар ўрта-сидида муносабатларда ҳам-

Хиндистон ва Непал вакиллари учун Қарамазон оиди Робияхон Мирзаева оиласи билан учрашув, айниқса, мароқли бўлди. Бу оила фарзандлари орасида ишчилар, колхозчилар, ўқитувчилар, меҳнаткорлар, савдо ҳодимлари, студентлар бор.

Хиндистон делегациясининг вакили Амрита Дас Андиқон диёрида олган таасуротларини сўзлаб берди:

— Биз ҳақиқий дўстлар орасида эканлигимизни ҳис этмоқдамиз. Ҳатто тил билмаслигимиз ҳам бир-биримизни тушунишга ҳалқат қилмапти, чўнқи планетамизнинг ҳамма томонларида хотин-қизлар, айниқса, оналар ҳақида умумий тил топа билмишган. Биз ҳаммаи фарзандларимизга тинчлик ва бахт-саодат тилаймиз.

Делегациянинг барча аъзолари номидан шуни таъкидламоқчимизки, биз бу ерда, Ўзбекистонда гоёт бахтиёр, ўз тақдирини, ишдан, ижтимоий мавқеидан маънуни бўлган хотин-қизларни шу қадар кўп учратдик-ки, уларни ҳисоблаб чиккишининг мулқоқимон йўқ. Ленин менинг фикримча, Совет Иттифоқидида дўналаримизнинг асосий бахтиқ болн шундаки, сизларнинг мамлакатингиз оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тўғрисида гоёт эйр ғамхўрлик қилмоқда.

Бўлажак семинар қатнашчилари Андиқон ил-газлама комбинатидида бўлиб, тўқимачи аёлларнинг меҳнат ва турмуш шартнолари билан қизқилдилар, шу қоронғининг маданий спорт комплексини бориб кўридилар, «Кўйган ёр» тўқимачи сафар қилдилар, Катта Фарғона канални музейининг экспозициясини кўздан кечирдилар.

жиҳатлик, ишонч ва рўй-роштик ўрнатилган янгила ендашув яна бир бор тантаналар қилди. Хусусан ядро аварияларининг ҳамма ҳо-дисалари, шу жумладан ядро қурули билан бўлган ядро авариялар вақтидаги авариялар ҳақида хабар қилиш зарурлиги тан олинганлигида бу нарсаси ўнфодасини топти.

Сиёсий хоҳиш-ирода ва сиёсий реализм маъжуд бўлган тақдирда ядро синовларини тўхтатиш тўғрисида амалий ахдиномаларга эришиш ва пировад натижада планетани ядро қурулидан ҳалос қилишга муваффақ бўлиш мўнжидиғина Совет Иттифоқининг ишончи номил. У юксосияни тинч ўзлаштириш ва ундан фойдаланиш, тинчлик ядро энергетикаси, атом-муҳитини амалий равишда муҳофаза қилиш, Ер юзининг ҳамма жойида халқ фаровонлигини ошириш соҳасида кенг халқаро ҳамкорлик тўғрисидаги тақлифларни муҳофизликка ва ядроий қуруланини пой-гасига қарама-қарши қўйди.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ САҲИФАСИ

№ 9 (281)

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ЎҒИТ ЎРНИГА ҚУРУҚ ВАЪДА

Самарқанд, Олмалик, Янги Қўқон химия заводларида ҳам ашё, ёнгилги, энергетика ва бошқа ресурслардан тежаб-тергаб фойдаланишда тартибсизлик руй бераётди. Молиявий, материал-техника ва ёнгилги, энергетика ресурсларига ҳужасизларча муносабатда бўлишмоқда. Бу борада ҳисоб-китоб ишлари издан чиққан, сарф-харажатни камайтириш юзасидан белгиланган тадбирлар эса қозғола қилиб кетмаётди.

Самарқанд химия заводида ишлаб чиқариш қонирасиз ташкил этилганлиги, технология режимига риоя қилинмаётганлиги туфайли план-топириқлар мунтазам бажарилмаётди. Корхона 1981—1985 йилларда қишлоқ хўжалигига 637,2 минг тонна сульфат кислотаси ва 259 минг тонна минерал ўғит етказиб берди. Асосий маҳсулотнинг нормадан ташқари тўрт миллион сўмлик қўқон сарфлашига йўл қўйилди.

Олмалик химия заводида ҳам ашё материаллари ва нефть маҳсулотлари беҳуда исроф қилинмоқда. Хўжаликлар билан тузилган шартнома мажбуриятлари бўлиб, истеъмолчиларга 40,9 минг тонна кам минерал ўғит етказиб берилди. Натигада завод томонидан 5,5 миллион сўм жарима тўланди. Бу ерда уч йил давомида белгиланган нормадан 137,7 минг литр бензин ва 1,2 миллион литр дизель ёнгиллиги кўп сарфланди.

Янги Қўқон химия заводида ҳам қатор камчиликлар мавжуд. Бу ерда уч йилда 17 миллион сўмлик зарар кўрилди, маҳсулот танниси эса 11,6 процентга ортди. Завабда контрол-ўлчов аппаратларининг ишламаслиги сабабли нефть маҳсулотлари ва автомашиналарнинг ёнгил сарфлаши назоратсиз қолмоқда.

Булларнинг ҳаммаси ушбу корхоналарнинг раҳбарлари пех ва устакларнинг план-молия ва хўжалик фаолиятига чуқур кириб бормайтирлиги, мавжуд резервлардан фойдаланишда ҳужасизлик ва исрофгарчиликка йўл қўйиётганлигининг оқибатидир. Республика Халқ контроли комитети бу камчиликлар учун Самарқанд химия заводи директори Р. Екубова, Олмалик химия заводи директори М. Мирхўжаевга қаттиқ вилгоров эълон қилди ва пул нақди солиди. Янги Қўқон химия заводи директори О. Маҳмадмуродов бу лавозимда янги эканлиги ҳисобга олини оқоғлангирлиди, камчилик ва нуқсонларни тузатиш кўрсатиб ўтилди.

ЎРДАМГА МУҲТОЖ ШИФОХОНАЛАР

Қашқадарё, Сирдарё област соғлиқни сақлаш бўлимлари ва уларга қарашли муассасаларда аҳолига хизмат кўрсатиш ҳозирги кун талаблари даражасида олиб боришмаяпти. Соғлиқни сақлаш муассасаларининг материал-техника базасини мустаҳкамлаш сўст бормоқда. Қўлаб участка касалхоналари, қишлоқ амбулаториялари, фельдшер-акушерлик пунктлари нуқул хоналарга жойлашган. Худди шунингдек соғлиқни сақлаш объектлари ништа тушириш муддатлари сабабсиз қўзиб юборилган ёки сифатсиз, катта камчиликлар билан фойдаланишга топширилмоқда.

Ҳар бири област соғлиқни сақлаш муассасалари юқори малакали кадрлар билан мустаҳкамланмаган. Шунинг учун ҳам аҳолига хизмат кўрсатиш ҳозирги кун талабига жавоб бермайди.

Текшириш натижасида беморларга тиббий ёрдам кўрсатишда қатор камчиликларга йўл қўйилганлиги маълум бўлди. Қўлаб касалхоналари, марказлаштирилган канализация ва водопровод йўқ. Бу жойларда хоналар дим, ифлос, ўрин-бошлар ўз вақтида алмаштирилмайди, керакли инвентарлар етишмайди. Ҳатто иш шу даражага етганки, касаллар кийиндан тортиб, сочиқ ва идиш-товоқларга уйларида олиб келишади.

Беморларга берилаётган оватнинг сифати ҳам ҳақли эътирозларга сабаб бўлаётди. Оват таркибиде сабзавот, мева, баллиқ ва сўт маҳсулотлари жуда кам. Қашқадарё областининг Қамашли, Чирчиқ, Шаҳрисабз, Яқабоб районларидаги қишлоқ шифохоналарида кўюқ оватни гўштенг тайёрлаш одат тусига кириб қолган.

Даволаш муассасаларининг молия-хўжалик фаолиятида ҳам қатор камчилик ва нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Қашқадарё областда кейинги икки йил давомида 280,9 минг, Сирдарё областда 54,2 минг сўм ҳажмда қўзиб ёзиш ва қўзғабўямачиликлар содир бўлди.

Медицина муассасаларининг иш режими бузилаётганлиги, медицина ходимларининг беморларга нисбатан эътиборсизлиги ва қўлоқ муносабатлари ҳам меҳнатташларнинг шикоят ва аризаларига сабаб бўлмоқда. Бундай шикоят хатлари республика Соғлиқни сақлаш виллистрлиги ва партия, совет, контрол органларига қўлаб келмоқда.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетида аҳолига медицина хизмати кўрсатишни ташкил этишда йўл қўйган камчиликлар учун Қашқадарё ва Сирдарё област соғлиқни сақлаш бўлими мудирлари Р. Шодмонова ва Л. Носировга қаттиқ вилгоров эълон қилинди.

А Ж А В С А В Д О Л А Р

ТУШНИММИ Е УНГМ?

Андижон шаҳар «Водоканали» бош инженери Л. Давлатшоев иш столида ўтирган кўйи муайн бўлди. Сал ўтмай кўзи ичиниб, гаройиб туш кўрди. Эмишми, у яна ташаббус кўрсатибди. Бу ташаббус билан шаҳар корхоналари, коммунал турар жойлардан фойдаланиш устакларини иштирок этишибди. Айниқса, консерва ва машинасизлик заводлари, пахта тозалаш ва нон комбинатлари, бадий буюмлар фабрикаси

олдига тушадиганлар топилабди. Тез орада ертўплар сувага тўлиб, кўчадаги ариқлардан сув оқа бошлади. Ариқларнинг пастки қаватида яшовчи кишилар ичкилик сувага тўлиб, балкондан оқибди экин сувориб, юқори қаватдагилар аҳолининг томоша қила бошлашди...

Эшик шадд билан очилиб, ичкарига кириб келган шаҳар халқ контроли комитети ходимларини кўрган Л. Давлатшоев дарров хушёр тортиди. У фақат ўзига ўзи «ё таваб, бу тушумим е ўнгим» деб пичирлар эди, холос. Негаки ҳозиргина кўз ўнгидан ўтган «кажойботлар» қозғола ўз аксини толган ҳолда столининг устида турарди.

ХИЗМАТГА ЯРАША

Биров яхши иши билан, биров ёмон иши билан ном чиқаради. «Амубухарканалстрой» қурилиш бошқармасига

қарашли 7-қўйма механизациялашган колонна сифатсиз иши билан нон таратган. 163-қурилиш трести ҳам ундан қолишмайди. Трест 1984 йилда қурилиш бошланган бир неча қорхонада ишни резинади қўзаяпти, 2,3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилаётган ҳолда. Ҳар бири йилгилида трест номига анчик-араз гаплар айтилса ҳам унинг раҳбарлари сиртларига сув юктиришмайди.

Бу қилишлари учун улар ақинда шаҳар халқ контроли комитетиде «ийландилар». 7-қўйма механизациялашган колонна бошлиги В. Буккин ва 163-қурилиш трестига қарашли, қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиги Р. Антоногага вилгоров бу шу трестга қарашли 396-қўйма механизациялашган колонна бошлиги В. Алимовага қаттиқ вилгоров эълон қилинди.

ЎРГАНГАН КҮНГИЛ...

«Ўрганган кўнгил ўртасе қўйма» деганлар рист экан. Бўлмаса Самарқанд шаҳрида «Серп и молот» консерва комбинати раҳбарлари яна қўзиб ёзиш ва қўзғабўямачилик қилишармиди? Улар шу йилнинг бажарилмай қолган биринчи квартални планини «бажарилди», деб расмийлаштириб, ўзларича хурсанд бўлиб юришган эди. Бу «муваффақиятга» улар 93 минг сўмлик ишлаб чиқарилган консерва иш акт тузиб бракка чиқазиб

юбориш ҳисобига еришдилар. Ҳатто бу қалбани хўжаликларга асосланиб, биринчи квартал якуни бўйича коллективга 28,7 минг сўм мукофот пули тарқатилди.

Лекин бу хурсандчилик узокча қўзилди. Област халқ контроли комитети томонидан ўтказилган текшириш пайтида сир очилиб қолди: қўзиб ёзиш билан бирга комбинатда маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан тузилган шартнома мажбуриятлари ҳам бажарилмаган. Ана шу сабабли қорхона олти ойда 150 минг сўм жарима тўланди.

Област халқ контроли комитети жиддий камчиликларга йўл қўйганлиги учун комбинат директори И. Бобожўжаевга ва бош инженер Ф. Зайневага қаттиқ вилгоров эълон қилди. План-ишлаб чиқариш бўлими бошлиги А. Понамарев ва бош бухгалтер А. Халилов хизмат вазифасидан четлаштирилди.

А. МАДАТОВ.

Рассом М. УНГАРОВ.

Ҳадемай қиш келади

Қузнинг дастлабки ойи ҳам ўтди. Ҳадемай қиш кириб келади, совуқ-қировли кунлар бошланади. Биз республика Уй-жой-коммунал хўжалиги виллистрлигига қарашли айрим корхоналарда бўлиб, уларнинг қишга қандай тайёргарлик қўраётганликлари билан қизиқдик.

Қиш ғамини ёзда е, деган нақлга амал қилган қорхона раҳбарлари қиш мавсумига тайёргарлик ишларини барвақт бошладилар. Улар шу кунларда мавсумга тайёргарлиқнинг сўнгги ишларини олиб бормоқдалар. Республика Уй-жой-коммунал хўжалиги виллистрлиги томонидан белгиланган тадбирларнинг беками-кўст бажарилишини таъминламоқдалар.

Ҳамма жойда аҳвол бир хилми? Афсуски, Андижон, Жиззах, Хоразм, Қашқадарё, Наманган ва Самарқанд областларида бўлганимизда бу ишларнинг аксини кўрдик. Чунонки, бу областларда ва виллистрлиги томонидан белгиланган тадбирлар ўзда-жўлда бажарилаётди, иштин тармоқларини соғлаш ниҳонсига етмайди. Шу кунгача 41 та қозонхона ва 36 километрни иссиқлик тармоғи мавсумга тайёрланган, холос.

«Ўзтеплокоммунэnergо» республика ишлаб чиқариш бirlашмасининг раҳбарлари долзарб мавсумга етарли ҳозирлик қўрмаётганлиги, айниқса, ачинаётган. Қозонхоналар қурилиши сўст олиб боришмоқда. Андижон, Гулистон, Бекобод шаҳарларида бундай қурилишлар ханузгача ниҳонсига етгани йўқ.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд,

Сирдарё ва Тошкент областларидаги иссиқлик таъминоти объектларида қишга ўта масъулиятсизлик билан тайёргарлик қилинмоқда. Биргина Тошкент «областиде 35 та қозонхонадан 29 таси жорий ремонтдан чиқарилди. Шу мақсадлар учун ажратилган маблағлардан деярли 300 минг сўми ўзлаштирилмади. Ангрен шаҳрида иссиқлик тармоғидан эндигина 78 проценти ремонтдан чиқарилди. Янги-йўл шаҳар Самарқанд қишда иссиқлик тармоғида ремонт ишларига киришилганича йўқ.

Андижон област «Теплокоммунэnergо» бошқармаси томонидан бор-йўги 1,2 километр иссиқлик тармоғи ремонт қилинди, холос. Ўчтин қозонхонанинг бирортаси ҳам жорий ремонтдан чиқмади. Андижон шаҳар 4-микрорайондаги иссиқлик тармоғи ўз қоллига ташлаб қўйилган.

Бухоро областда ҳам қишга тайёргарлик ишлари сўст олиб боришмоқда. Бухоро област «Теплокоммунэnergо» бошқармасининг иссиқлик тармоқлари ва қозонхоналарини жорий ремонт қилиш юзасидан белгиланган планлар бажарилмаётди. Шунга ўхшаш аҳолини Гулистон шаҳрида ҳам учратдик. 3—4-микрорайонлардаги айрим устакларнинг иссиқлик тармоқларини янгилаш пайсалга солинмоқда.

Шаҳарнинг Горький номли ва Энгельс номли кўчаларида янги иссиқлик тармоғи қурилиши қўзиб юборилмоқда. Бу ишлар учун ажратилган маблағлардан эса тўла фойдаланилмаяпти.

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожатномасида қатъий план ва меҳнат интизоми, ушқоқлиқ, тартиб бўлмаса экономика ҳам бўлмаслиги таъкидланди. Шу нуқтага назардан қараганда Тошкент област ремонт-қурилиш трестиде ижро-интизом бушатириб юборилган. Меҳнатни ташкил қилишда қатор нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Олмалик, Ангрен, Бекобод, Чирчиқ, Газалкент, Янги-йўл шаҳарлари ва Охангарон, Галаба, Чиноз районларида турар-жой биноларини жорий ремонт қилиш планлари барбод берилаётганлиги ташвишлидир. Бу жойларда ремонт ишлари ҳаддан зиёд қўзиб юборилмоқда. Сирдарё областдаги Янгиер шаҳрида 57 та турар-жой биноси ўтган қишда иситилмаганлиги кўлаб шикоят ва аризалар ёзилишига сабаб бўлди. Бироқ шаҳарда ханузгача бу сабабдан хулоса чиқариб олинмади.

Бундай ташвишли ҳол Тошкент шаҳрининг Акмал Икромов, Киров, Ленин, Сергели районларида ҳам содир бўлмоқда. Қўлаб турар-жой биноларининг ертўлаги санитария-гигиена талабларига мутлақо жавоб бермайди.

У. ЗИЯЕВ, республика Халқ контроли комитети инспектори.

Чортоқ райони. «Чортоқ» совхозининг Каримжон Қозоқов етакчилиги қилаётган бригадаси пахтакорлари социалистик мусобадада пешқадамлик қилишмоқда. Бригада аъзолари ҳар гектар ерда 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Икким-терим мавсумининг муваффақиятли боришига халқ назоратчилари ҳам муносиб ҳисса қўшаётлар.

Суратга: халқ контроли группаси аъзолари (тапдан) Т. Ҳамзаев, А. Маматвалиев ва Х. Исмаиловлар қўлпўнгикилограммчи М. Тиллабоевнинг терган пахта сифатини текширмоқдалар.

Х. Ҳайдаров фотоси (ЎЗАТАГ).

*

Қаровсиз қувурлар

Қорақалпоғистон АССР халқ контроли комитети ва прокуратура ходимлари томонидан ўтказилган текшириш натижасида «Туямўйини — Нукус» водопровод линияси қурилишидаги қатор камчиликлар аниқланди. Бу ерда тўрт йил давомида қўзда тутилган 234 ўрнига атиги 100 километр қувур ётқизиш ишлари бажарилди, холос. Айниқса, қурилиш ишлари биринчи ва иккинчи насос станцияларида жуда сўст борди.

Тўртқўл — Туямўйини йўли бўйлаб ташлаб қўйилган қувурлар қаровсиз, сочилиб

ётибди. Уларни асраш чоратадбирлари қўрилмаётди. Қурилиш раҳбарлари қувурга ишлов бериш, ер қазниш учун зарур механизмлар ва ишчиларни ўз вақтида иш жойига етиб бориши учун транспорт билан таъминлаш муаммосини ҳал этишга шошилмаяптилар. Бу ерда ишларнинг қонирасиз боришига қурилиш лойиҳаси нотўғри тузилганлиги ва уни тасвир этган ташкилотлар қурилиш билан алоқани узиб қўйганлиги ҳам сабаб бўлмоқда.

Ш. ВОҲИДОВ.

Охангарон район Қуюн посёлкасидаги 90 ўринли болалар богчасида ҳам ишлар чала қилинганлиги кўзга ташландиқолди.

— Сизларники ҳолва экан, — сўзга аралашди Гулистон район «Комсомол» совхозидеги ва Крестьянское посёлкасидаги турар-жой бинолари. — Бизнинг «2-Сирдарёагропромстрой» (бошқарувчиси Б. Файзиев) биноларини қўлтиқ таъин билан топиришга одатланиб қолган. Ишонмасангиз, биз томонларга бир келиб кетинг. Электр энергия ва газ уланмаганлиги майли-я, девор ва шипларнинг чала-ярим бўлгани, линолеум, дераза ва эшиклар носоз ўрнатилганини кўрасиз. Айрим уй-жойлар бир

тисиз ҳисоботга киритаверган. Бу ерда асосий ишлар ярим йўлда қолиб кетганлиги аниқланди ва статистика ҳисоботида «кириб-ташланди» бундай қуруллар «Олодностеппер» бошқармасига қарашли қурилиш ташкилотларида ҳам учрамоқда.

«Каршистрой» бошқармаси қурилиш ташкилотлари томонидан фойдаланишга топширилган Нийшон район 7- ва 3-совхозлардаги 2741 квадрат метрни, Косон район 52- ва 53-совхозлардаги 2515 квадрат метрни, Косон посёлкасидаги 1450 квадрат метрни, Муборак район 31- ва 36-совхозлардаги ва Муборак шаҳридаги қўлаб турар-жой биноларида пардозлаш ишлари, поллари сифатсиз, қувурлар бўлмаган ва кўпгина ишлар бажарилмаган.

ҚЎЛТИК ТАЁҚЛИ БИНОЛАР

Шошқалоқ қурувчилар, боқибегам раҳбарлар томонидан чалакам-чатти, енгил-елли қурилиш фойдаланишга топширилган маданий-маиший ва турар-жой бинолари ҳасрати

йил олдин топирилган бўлса-да, ўша нуқсонлари ҳамон «мана мен» деб турибди. Бу ерда яшайётганларнинг эса фикри фалак. Кам-кўстларини тузатолмай овера бўлиб юришибди.

Чиндан ҳам биноларнинг сифатсиз қурилганлиги ҳақида шикоятлар кўп. Қашқадарё област ижроия комитети капитал қурилиш бўлими ва 1-ва 2-«Агропромстрой» трестлари томонидан топирилган Қарши шаҳридаги 320 ўринли 3-мактаб, икки қаватли 8 қаватлидаги 6 қаватли турар-жой, Яқабоб шаҳридаги қарийлаш учун ётоқхона ва бошқа биноларнинг сифатини кўрсангиз ҳайратдан ёқа ушлайсиз. Ахир, қурувчилар иштин ярим-ёрти бажариб топиришга ўрганишган экан-да.

Ўзбекистон ССР Қурилиш виллистрлиги ташкилотлари турар-жой, маданий-маиший биноларини ҳамон комплекс ҳолда топишляптилар. Назоратчилар томонидан текширилган 27 та турар-жой, болалар богчалари ва соғлиқни сақлаш объектларида ишларнинг сифати пастлиги аниқланди. Олмалик шаҳрида ярим йилда 9 минг квадрат метрни 8 та турар-жой биноси қурилиб фойдаланишга топширилган. Уларнинг тўрттасиде охи-

наси қурилишини тугаллаш шарт. Вахонлиқ, текшириш пайтида бу ерда атиги 8 киши ишлаётганлиги, хали асосий қурувчилар бажарилмаганлиги аниқланди.

П. Юсупов бошқарувчилик қилаётган 13-қурилиш трести қурувчилари Шаҳрисабз шаҳар 1-микрорайондаги 24 қаватли турар-жой биносини фойдаланишга топириди. Област ижроия комитети капитал қурилиш бош бошқармаси бино канализация ва сув тармоғига уланмаса-да, қабул қилиб олаверди. Тўртинчи қаватда истикомат қилаётган ва илгари қурилган бир неча ўйинг аҳолиси ҳам эга оддий шартларга ҳам эга эмас. Шунингдек, Шаҳрисабз шаҳридаги 600 ўринли маданий уйи 150 минг сўмлик чала ишлари турири қабул қилиб олинган.

Трест раҳбарлари Қарши шаҳридаги 60 ўринли юқулки касалхонаси касалхонасини ҳам давлат комиссияси рухсат

Қўлтиқ тақли биноларнинг арз-қоли нима бўлди, дерсиз. Республика Халқ контроли комитети маданий-маиший ва турар-жой биноларини ярим-ёрти топиришга уринган қурувчилар ва бошқиларнинг қўзини мошдек очиб қўйди. Мутасадди раҳбарлар тегишли жазосини олди, албатта. Аммо айрим бинолар ҳамон ўша нуқсонлар билан турибди. Қурувчилар ишга тезроқ киришни, бошқилар эса ваъдасининг уддасидан чиқиб хўсухса жиддий тадбир кўрмасалар, қиш бошланиб кетгач, аҳвол янада мушкуллашади.

М. ПИРМАТОВ.

«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ •

КАСПАРОВ — КАРПОВ
БАҲСИДА

ҚАЛТИСЛИККА БОРМАЙ...

«Совет Ўзбекистони» шахмат
шарҳловчиси М. МУҲИДДИ-
НОВ Ленинграддан хабар қи-
лади.

Жаҳон экс-чемпионининг
устма-уст уч галабадан сўнг
олган охириги тайм-аут тў-
ғайли беш кунга қўйилган та-
мафус муҳлисларнинг интизор
қилиб қўйилган 20-партия
бошланмасдан олдин, айниқса,
дастлабки юришлар қилинган
пайтда сезилиб турди.

Набатдаги 20-партия олди-
дан психологик устулик Кар-
повга бўлганлиги шубҳасиз.
Аммо устма-уст эришилган
галабаларнинг ҳам ўзига ҳо-
соки бўлди. Жаҳон экс-че-
мпioni аниқ шундан бироз ен-
гиллаш учун охириги тамафу-
сини олган эди.

Оқ доналарни сурган Кас-
паров бу матчда биринчи бор
каталонча бошланғичи танлаб,
ҳозирча қалтисликлардан ўзи-
ни тийиб туришга қарор қи-
лганлигини билдирди. Унга
мағлубиятлар юқидан халос
бўлиш учун фурсат керак.
Бундан беш йил илгари шу ва-
риантада Карпов швейцарлик
гроссмейстер У. Андерсонга
қарши тағзияна мақкул пози-
цияга эришган эди.

Каспаров бундан хабардор
бўлса-да, шу йўлдан бораёт-
ганлиги Карповни ҳушёрликка
ундади шеккили, набатдаги
икки юриш устидан салкам бир
саватча ҳисоб-китоб билан
машғул бўлди. Чўқур мулоха-
залар уни бир пиедани вақ-
тигача қурбон қилиш керак,
деган энг мақбул тўхтама
олиб келди. Жаҳон чемпиони
ортиқ пиедани ушлаб қолол-
мади.

3-юришдан кейин қоралар
уни муваффақиятли равишда
қайтариб олди. Айни вақтда
Каспаровнинг ташаббусига эри-
шиш йўлидаги уринишлари ҳам
барбод бўлди. 21-юришдан
сўнг томонлар дурangga нмзо
кечидилар. Қизик, кейинги 19
юришга 45 минута вақти кўп-
роқ бўлишига қарамай, Каспа-
ров мувозанат тикланган яқ-
қол позицияда ўз омадини
синоб кўришни лозим топи-
ди. Мувозанат бузилмади —
ҳисоб 10:10.

Кейинги тўрт партиянинг
иккитасида Карпов, қолганида
Каспаров оқ доналарни сура-
ди. Бугунги 21-учрашувда жа-
ҳон экс-чемпиони юришни
бошлаб беради.

ФУТБОЛ:

ЙИРИК ҲИСОБЛАР

Биринчи лига коллективла-
ри ўртасида мамлакат чемпио-
натиининг набатдаги тур ўйи-
лари бўлиб ўтди. Командалар
мажкеларини мустақамлашга
ҳаракат қилишди. Бешта уч-
рашувда йирик ҳисоблар қайд
қилинди. Чунинчи, «Фанел»
футболчилари «Искра» коллек-
тивини қабул қилиб, дарозга-
га жаҳобсиз ўтга тўп кири-
тиш билан муваффақият қо-
зонишди. «Памир» футболчи-
лари эса «Ростсельмаш» ко-
мандасини 4:0 ҳисобида мағ-
лубиятга учуртадилар. «Нис-
тру» — «Ротор» ўйинида эса
0:4 ҳисоби қайд этилди.

Ормонқанда спартакчилар
билан Ланчутининг «Гу-
рия» командалари учрашув-
да дарозаларга жами еттинга
тўп киритилди. Бунда «Гурия»
футболчилари тўртта тўп ки-
ритиб, учта жаҳоб тўп ука-
риб юбордилар. Тошкентнинг
«Пахтакор» командаси бу са-
фар муҳлисларни қувонтирди.
Футболчилариники Ставрополь
динамочиларини қабул қилиб,
дарозани тўрт марта ишғол
этидилар. Фақат битта жаҳоб
тўп ўтказиб юбордилар. Бу
билан пахтакорлар ҳисоби-
даги оқловлар 36 тага етиб
бир поғона юқорига кўтари-
лишди.

Қолган ўйинларда қуйдаги
ҳисоблар қайд қилинди: «Ло-
комотив» — «Шинник» 2:1,
«Кубань» — «Кузбасс» — 2:0,
АСК (Р) — АСК (Х) — 2:0,
«Атлантас» — «Металлург» —
2:0, «Карпат» — ЦСКА — 0:1,
«Даугава» — «Колос» — 2:0.
Ҳозир «Даугава» футболчили-
ри 53 очко билан пешқадам-
лик қилишмоқда. «Гурия»,
ЦСКА коллективларида 45 та
дан очко бор. «Карпат» ар-
миячилари ҳисобида 44 та оч-
ко тўпланди. «Памир» фут-
болчилари 43 очко билан куч-
ли олтиликдан жой олиб тури-
шмоқда.

МОСКВА-1. 9.00 — «Время».

9.45 — «Визинг истеъдо-
ди». Вадий фильм, 2-серия.
11.00 — «Хайвонот олимпиа-
да». 12.00 ва 15.00 — Янгилан-
лар. 15.20 — Хужжатли фильмлар.
16.00 — Концерт. 16.15 — Хуж-
жатли фильм. 17.05 — Мух-
бирларимиз ҳикоя қилади.
17.35 — Хужжатли фильм.
18.10 — «Визинг истеъдо-
ди».

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ШУҲРАТ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

— Меҳнатин ардоқлаб, севолганим ои!
— Соф севгинг мангилан сиздан нима!
— Меҳнат деб аталган гўзал оёғим!
— Истикбол чирғини ёқиб берган ким!
— Йўлбошич партия ва доно халқим!
— Ҳаётнинг йўлларини бунчалик равои!
— Меҳнатим ошган доғим-доғим!
— Бу обрў, шарафнинг нимадан, эй жон,
— Меҳнатим тўғайли ҳар қачон, дар ои!
— Меҳнатинг қудратини ўз қайсидан!
— Эрк деган энг нури сўмас маъқдан!
— Бу маёқ қачондан ёнади порлоқ!
— Инқилоб тўғилган лаҳзадан, ўртоқ!

СОХТА ОБРЎ

Сен обрў изладинг,
Обрўин топдинг.
Обрўин топгунча неча йил чопдинг,
Кутганинг манзилга етдинг-ку буюр,
Ўзинг олис кетдинг, кўнгилдан йироқ!
Обрўинг жўн эди,
Ясама эди,
Кимгадир суяиб кўтардинг қаддинг.
У қоя кўзғалиб кетгани замон
Обрўинг чил-парчин бўлди ўша ои!
Соғна ишона, деган ҳикмат бор,
Ҳаммаша панд берав ортиқча яқор!

БОҚИЙ ДУНЁ

Бу омон дунёнинг ҳар бир зарраси
Жонимга туташди, меҳримга пайванд,
Жонимни ачитар жиндай яраси,
Истайман тинч бўлсин, осуда ҳар вақт.
Бу боқий дунёда нелар бўлмайди!
Истардим: яхшилик бўлсин ҳукмрон.
Тинчлик бу — қалайди, ҳеч нурамайди,
Яхшилик қўлида турибди жаҳон!
Кинилар тинчликнинг посбони бўлсин,
Яхшилик ҳеч қачон топмасин завоқ,
Эзулик ҳар қалба нур бўлиб кирсин,
Тўғилмасин ўқинч, армону савол!
Армонсиз дунёни қашф этмоқ эса
Ҳар битта инсоннинг бурчидир ноҳир.
Не ажаб бу дунё яшариб кўлса,
Яшарган дунёнинг кучи инсондир.

САВОЛИНГА ЖАВОБЛАРИМ

— Бахтининг қайсидан топдинг, эй одам!
— Меҳнатим умримга бўлганда ҳамдам!
— Шодлигинг боис нима, эй одам!
— Меҳнат деб аталган энг шарафли дам!
— Орзуинг ушалган қай кундан, эй жон!

ЯХШИЛИК

Яхшиликнинг эрта-кечи йўқ,
Яхшиликнинг эски, янгиси.
Яхшиликни, демак, нур
Соф қўнғилнинг севимли қизки!

Яхшиликка ўрганган қўнғил,
Емонлиқдан ҳазар қилади.
Яхшиликни бажариб енгил,
Емонлиқни номус билади.
Емонлиқка урмайди қўнғил,
Тор қилмайди юрар йўлини.
Бўлмайдими соф, тоза тилини,
Шом қилмайди ёруғ дилини!

Яхшиликнинг чирғини ёруғ,

ЯХШИЛИКНИНГ ЙЎЛИ КЕҲ

Яхшилик-ла кишилар улғу,
Улғулар-ла баркамол жаҳон!

ДҮСТ

Мен сени соғиндим, азизим,
Сен эса, бир марта
Келмайсан.

Йўлингга ҳаммаша бу кўзим,
Эҳтимол айбдор мен ўзим!

Эҳтимол мен сени ўқитиб,
Бирон сўз айтганмисан

Ногаҳон!

Бу сўзим қалбинга тош

Ботиб,

Кўзнинг эминистон бу

жаҳон!
Мен эса, беҳабар бу ҳолдан,
Дўст бўлсанг очинг қани

айт!

Айт ахир, не фойда бу

ҳолдан,

Дўстликка қарама сен

поқайди!

Бўлмаса мен кетдим

қошиңга,

Не тўшса шерикман

бошиңга.

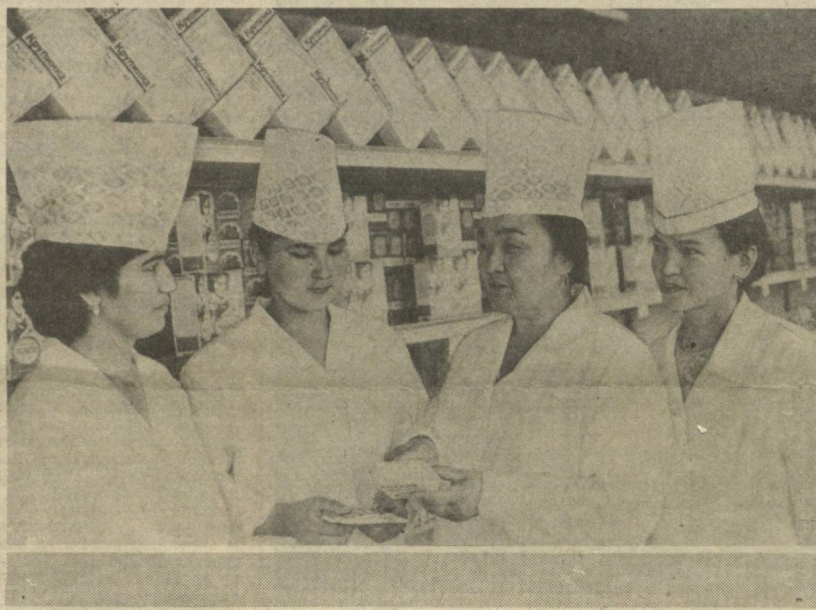
Гуноҳим бўлса айт юзмига,
Дўст бўлиб яна қайт ўзимга!

Маъно йўқ дўст-ёрсиз

ҳайда,

Қандай бахт — дўст бўлса

қанотда!

— Медицина муассасалари: қайта қуриш қандай бормоқда?

ДОРИ-ДАРМОН БАЪЗАН АРМОН

Шундай даргоҳлар борки, қадам ранжиди қилган ки-
ши «Эртага келинг», «Бошқа сафар хабар оларсиз»,
«Йўқ», «Келиб қолар» сингари сийқаси чиққан жавоб-
лари эшитмаслики керак. Фармацевтнинг бундай сўзла-
рини айтишга ҳақки, беморнинг эса эшитишга тоқати йўқ.
Бирининг хизмат бурчи, иккинчисининг саломатлиги шу-
ни тақозо этади.

Самарқанд вокзали май-
донидида 3-дорихона. Соту-
чи бемор қўлидаги репет-
ларга кўз қири билан назар
ташлаб, нуқул «Йўқ», «Йўқ»,
демоқда эди.

— Сизга қайси дорини
йўқ дейишди? — сураймиз
бир бемордан.

— Слесарман. Октябр
кўчасидаги 144-ўйиннинг 121-
квартирасида яшаймиз. Ени-
миздаги 175-аптекада борная
кислота йўқ экан. Бу ерда
ҳам топиладими.

Беморни йўлдан қайтариб
дорихоналарга кўнғилдай
қилиди. Икки километр на-
ридаги дорихонада у изла-
ган дори бор экан. В. Каза-
чек мамну бўлиб чиқиб кет-
ди. Бирининг мушкуллини
осон қилиш учун кишида
кунт, инсонийлик, бурчини
англаш ҳисси бўлиши керак.

30-дорихона мудири Шук-
рулло Расулов қаёққидир
кетган экан. Уни кутиб са-
хонасида харидорлар билан
суҳбатлашамиз.

— Мен биринчи группа
инвалидиман, — дейди Б.
Кирпиченко. — Фторкорорт
деган дори керак эди. «Йўқ»
дейишди.

лига. — Мамофизин, оск-
рутин, АТФ ҳам ноёб.
Людмила Ивановна Сали-
ганинг гали қанчалик «тў-
ри» эканлиги кўп ўтмай
маълум бўлди. 175-дорихо-
на сотувчиси Елена Никола-
евна Харламовадан шу до-
риларни сўраганимизда ҳам-
маси борлигини айтиб, вит-
ринада турганини кўрсат-
ди. Бироқ бу ерда ҳам ай-
рим беморларга «Йўқ» жа-
воби қайтарилмоқда. Маса-
лан, Красноармейское ку-
часида 60-уйда яшовчи Р.
Азарева ёруғ ёзиб берган уч
хил доридан бирортасини
ҳам ололмади чиқиб кетди.

Шаҳардаги 173-дорихона-
да кесас онахон Жумагул
Эшмуродованинг шикоятини
тингладим.

— Яқинда бошимизга му-
носиват тушиб, қарчигадай
ўғилман аяраб қолдик, —
деди у кўзига ёш олиб. —
Шундан бери юрагим беҳол.
АТФ деган дорини топилай-
масман.

Дорихона мудири Я. Иле-
сов дафтарларини varaқлайди.
— Мана, февраль ойда
ўнга, мартда 15 та, май ойи-
да саккизта олангиз, —
деди у. — Июнь ойда эса
АТФ беришмайди. Беморлар-
га ерданлашайлик десак,
ҳатто телефонимиз йўқ. Ени-
мизда янги АТФ иш бошла-
ганига эса аниқ бўлди.

— Дорихона турар жой
масивиди жоғлашган. Шу
атрофда 15 мингдан ортқ
киши истиқомат қилади. Не-
га яқинда кўни ишламай-
сизлар?

— Бор-йўғи уч киши иш-
лаймиз, — деди Я. Илёсов.
— Сотувчи отпусқага чиқса,
ўринга одам йўқ. У ҳам до-
ри тайёрлайди, ҳам савдо
қилади. Шунинг учун соат 9
дан 18 гача ишлаймиз. Яқ-
инда кўни дам оламиз.

Халғини одамнинг гапида
жон бор экан.

«Мен заводда ишчман.
Исмаи-шарифим — Қодиров
Суннат, — деганди у. —
Масивда яншанба кўни саб-
завот дўконини ишламайди.
Дорихона ҳам шундай. Унинг
иш вақти ҳам гафати — биз
ишлаймизда очин, уйда-
лигимизда берк. Қўлда тай-
ёрланадиган дори буюрсак,
эртага келинг, дейишди.
Улғуришмайди. Шаҳар мар-
казидаги дорихоналарда ў-
нлаб кишилар ишлайди. Бу
ерда эса... Баъзан бола-
ларимиз бетоб бўлиб қолганда
марказга бориб келиш осон-
ми... Яқинда кўнларини авто-
бус кам қатнайди».

3-дорихонада бўлганимиз-
да, баъзи ходимлар ҳангома
қилиб ўтиришганини кўрдик.
173-дорихонада бунинг акси.
Мудирнинг ўзи дори тайёр-
лапти.

Областдаги айрим район-
ларда аҳвол бундан яхши
эмас. Масалан, Бойленик
районидида 82-дорихонада

Ахборот

ФАКТ ВА ШАРҲ

ИШГА... САМОЛЕТДА

Андижондаги нефть қатламларининг маҳсулдорли-
гини ошириш ва қудуқларни капитал ремонт қилиш
бошқармаси мутахассислари Ғарбий Сибирга самолёт-
да қатнаб ишламоқдалар.

Бошқарма тузилганига кўп бўлгани йўқ. Унинг асосий
вазифаси илчи қуни етишмаётган Ғарбий Сибир конла-
рида нефть чиқаришни кўпайтиришдан иборатдир. Улар
ҳар ойда олти марта «ТУ-134» самолётида Андижондан
Нижневартовск шаҳрига бориб ишлаб келмоқдалар.
Андижонлик нефтьчилар йил бошидан бери, Нижневар-
товск конларида қазилма бойликлари бермай қўйган юзга
яқин эски қудуқни капитал ремонт қилиб, қайта ишга ту-
ширилди. Ҳозир бу қудуқлардан қўлаб «қора олтин»
олинмоқда. Сибир конларида ҳалол меҳнат қилаётган
ватанпарварлар орасида пармачилардан Р. Тожимаҳмуд,
М. Эгамназаров ва катта мастер Қ. Ашуровлар но-
рат кўрсатишмоқда.

А. ҚҮРОНБОВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАДИМИЙ ВОДОПРОВОД

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Республика
халқлари тарихи музейи билан Археология институтини
қўшма экспедицияси Сурхондарё областининг маркази-
дан учра узоқ бўлган жой — қадимий Термиз шаҳри
балаларни ўрганаётган, қадимий йилларга аср муқаддас
фойдаланилган водопровод қурилмаларига дуч келди-
лар.

Олимлар қадимий Термиз халқларининг ўрганаётган,
Шахристон қолдиқларини топишди. Бу шаҳар 500 гек-
тар ерни эгаллаган ва мустаҳкам истеҳком деворлари,
ибодатхоналари ва муҳташам саройларига эга бўлган.

Мудоффа девори деб тахмин қилинган дўнглик ўрганил-
ганида, олимлар билдирган мулоҳазаларга бироз тузатиш
киртишга тўғри келди. Маълум бўлишича, у мудоффа
истеҳком эмас, балки водопровод ўзани экан. Бурунги
усталар сопол қувурлардан ясаган бу ишпошнинг усти
тупроқ уюмлари билан қўмилган. Қазилмалар чоғида сув
тиндирилган жойлар ҳам топилиди. Қувурлар яхши сақ-
ланган бўлиб, чиғиринлар ёрдамида Амударё суви 10—
12 метр баянда кўтарилганлиги аниқланди.

Икки километрга қўзилган сопол қувурлар ёрдамида
саройлар, устхоналар, ибодатхона ва хонадонлар сув бил-
лан таъминланган. Олимлар қадимий водопровод бундан
икки минг йил олдин қурилганлигини исботладилар.

А. ХАЛИЛОВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОБ-ҲАВО

ҚАССР. Автоном рес-
публика пойтахтидаги савдо
корхоналари орасида шу йил-
нинг ўтган ойлари аяқла-
рига кўра «Гулиноз» болалар
дуниси ва «Баҳор» магазини-
лари коллективлари яхши на-
тижаларга эришдилар.

СУРАТДА: Ўзбекистон
ССРда хизмат кўрсатган сав-
до ходими, СССР савдо
аълоҳис Гулзира Оразим-
бетова (ўнгдан иккинчи)
«Баҳор» магазинининг ёш
сотувчилари орасида.

М. ЕЛЕУСИНОВ ФОТОС.
(ЎзТАГ).

Республика гидрометеоро-
логия марказининг хабар бе-
ришича, Ўзбекистонда ҳаво
бир оз булутли бўлади, тоғ-
олди ва тоғли районларда ҳа-
во ўзгариб туради. Тошкент
областиди, Фарғона водийсида
ва тоғли районларда кечаси
бир оз ёмғир ёғади, кундузи
ёғингарчилик бўлмайди.

Республиканинг бошқа тер-
риторияларида ёғингарчилик
бўлмайди. Кечаси бир оз ту-
ман тушиши мумкин. Фарбдан
секундига 6—10 метр тезлик-
да, Фарғона водийсида эса
секундига 15—17 метр тезлик-
да шамол эсади. Ҳарорат ке-
часи 2—7 даража иссиқ, Ко-
ракалпоғистон АССР ва Навоий
областининг шимолдаги айрим
жойларда 3 даражагача
савуқ бўлади. Қоразми, Бухоро
областларида ва Навоий облас-
тининг жанубида ернинг устки
қатлами музлайди. Ҳарорат
0—2 даража савуқ, кундузи
14—19 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда кечаси бир оз ём-
ғир ёғади, кундузи ёғингарчи-
лик бўлмайди. Фарбдан секун-
дига 6—10 метр тезликда ша-
мол эсади. Ҳарорат кечаси 2—
4 даража, кундузи 16—18 да-
ража иссиқ бўлади. (ЎзТАГ).

таркибида спирт бўлган до-
риларни сотишда «сахийлик»
қилишмоқда. Сўраб келган
одамга шунақа дорилардан
хоҳлаганча бериб юбориш-
моқда. Бунинг устига бу ер-
да муддати ўттиб, эскириб
қолган 18 сўмлик дори сақ-
ланаётганлиги маълум бўл-
ди. Район касалхонаси дори-
хонасида эса 82 сўмлик до-
ри-дармон яроқсиз бўлиб
қолган.

Жомбой районидидаги 69,
70, Пайрий районидидаги 90,
Нарпай районидидаги 133, 192,
дорихоналарда бўлганимизда
ҳам одамлар церебралнизи,
лидаза, оксиферизорбон, об-
лениха мойи, кокарбоксилаза
сингари дорилар етишмаёт-
ганлигини айтишди.

Дорихоналарни керакли
дори-дармонлар билан таъ-
минлаш, тақсимотда қатъий
тартиб ўрнатиш, меҳнат ин-
тизомини мустаҳкамлаш чо-
раларини кўриш ниҳоятда
долзарб масалалар. Қайта
қуриш моҳиятини, ҳалоллик,
виждонга, бурча сардоқат
ҳиссини соҳиянинг ҳар бир
ҳодимига сингирдириш ҳақида
ўйлаш, амалий иш қилиш
зарур. Шундангина эътироз-
ларга ўрин қолмайди. Дори-
дармон баъзан армонга айл-
ланмайди.

К. ФУЗАЙЛОВ,
Самарқанд област халқ
контроли комитетининг
инспектори.

Ж. МАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мух-
бири.

Редактор

Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЕТИ
ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: сиёсий иқтисод, нутқ маданияти
ва таълимнинг техник воситалари, адабиёт назарияси,
адабий танқид ва таржима;
кафедра профессори: умумий тилшунослик;
кафедра доцентлари: КИСС тарихи, рус тилининг ама-
лий курси, сиёсий иқтисод, чет тиллари (инглиз тили);
кафедра катта ўқитувчилари: рус тили диалектология-
си ва тарихи, чет эл адабиёти, умумий тилшунослик, чет
тиллари, нутқ маданияти ва таълимнинг техник восита-
лари; ҳисоблаш техникаси ва информатика), рус тили ва
адабиёти ўқитиш методикаси, 1-ҳозирги замон рус тили,
рус тилининг амалий курси;
кафедра ўқитувчилари: рус тили ва адабиёти ўқитиш
методикаси, рус тилининг амалий курси, КИСС тарихи,
нутқ маданияти ва таълимнинг техник воситалари, чет
эл адабиёти, совет адабиёти, грандан муҳофаази, жисмо-
ний тарбия ва спорт.

Конкурс мuddати — 27 октябгача.
Мурожаат учун адрес: 700110, Тошкент шаҳри, В. Ре-
шетов кўчаси, 4-уй.

БОЛАЛАР — КЕЛАЖАГИМИЗ,

ҲАММАСИ БОЛАЛАР УЧУНИ

1986 йил
1 СЕНТАБРДАН
БОШЛАБ

КўНГИЛЛИ СТРА-
ХОВАНИЕ ҚИЛИШ-
НИНГ ЯНГИ ТУРИ —
КўНДУЗГИ УМУМИЙ
ТАЪЛИМ МАКТАБЛА-
РИ ўқувчиларини
БИР ЙИЛ МУДДАТГА
БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАР-
ДАН СТРАХОВАНИЕ
ҚИЛДИРИШ ЖОРИИ
ЭТИЛДИ.

Страхование шартномаси мактаб орқали ҳар йилнинг
1 сентябидан 30 сентябгача бўлган вақт ичиди ўқув-
чининг ота-онаси ёки қарибдош-уруғлари (страхование
қилдирувчилар) томонидан тузилади. Страхование қилди-
рувчилар бир йил учун 2 сўм ҳажмида страхование
вазосини нақд пул билан страхование агентни — ваколат
берилган мактаб ходимларидан бирига, тўлайдилар. Ана
шундан сўнг уларга белгиланган формадаги страхование
ғувоҳномаси тоширилади.

Страхование шартномасига кўра мактаб ўқувчиси
бахт